

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU“

Vol. 426

Colectia
BIBLIOTECA ECONOMICĂ

Seria
***Probleme
economice***

**SUPRAVEGHEREA
BANCARĂ
ÎN ROMÂNIA**

Cătălin DAVIDESCU

ISBN 978 - 973 - 159 - 171 - 1

Centrul de Informare și Documentare Economică

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”
Centrul de Informare și Documentare Economică

SUPRAVEGHEREA BANCARĂ ÎN ROMÂNIA

Cătălin DAVIDESCU

Centrul de Informare și Documentare Economică

Editat de CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
REDACTOR-ȘEF - VALERIU IOAN-FRANC

Redactor: ADELINA BIGICA
Concepție grafică, machetare și tehnoredactare: VICTOR PREDA
CIDE/STUDII/PROBLEME: Prob-CatalinDavidescu-Supravegherea_426.doc

---

Redacția și administrația: București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sectorul 5,
cod poștal 050711, telefon: 0040-21-318 24 38, telefax: 0040-21-318 24 32
Adresa poștală: București 5, căsuța poștală 5-72

Materialele cuprinse în acest volum pot fi reproduse numai cu aprobarea
conducerii Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”.

Volumele seriei pot fi identificate și comandate fie în colecție anuală, respectiv ISSN 1222-5401,
fie pe fiecare titlu în parte, respectiv pe ISBN alocat fiecărui volum.

Pentru volumul de față: ISBN: 978-973-159-171- 1

Cuprins

1. Sistemul bancar românesc, analiză structurală	5
2. Banca centrală și arhitectura sistemului de supraveghere financiară din România	7
3. Supravegherea bancară în România; Rolul Băncii Naționale a României	10
3.1. Cadrul general de supraveghere a instituțiilor de credit	10
3.2. Supravegherea pe bază consolidată.....	15
3.3. Proceduri speciale de supraveghere.....	16
4. Metode și instrumente de supraveghere folosite în România.....	20
4.1. Sistemul Uniform de Evaluare – CAAMPL.....	20
4.2. Procesul de evaluare și verificare efectuat de supraveghere (SREP)	21
4.3. Testele de rezistență	22
5. Concluzii	24
Bibliografie	24

1. Sistemul bancar românesc, analiză structurală

Începând cu anii 90, sistemul bancar românesc a înregistrat evoluții semnificative sub toate aspectele, respectiv dimensiunea și numărul instituțiilor de credit, forma de proprietate a acestora, tipurile de activități desfășurate, complexitatea operațiunilor, creșterea gradului de sofisticare a produselor oferite, cadrul legislativ și instituțional.

La data analizei, în România funcționau un număr de 41 de instituții de credit, din care un număr de 39 erau instituții cu capital majoritar privat. Cota de piață în activele sistemului bancar a băncilor cu capital majoritar străin a cunoscut o creștere importantă începând cu anii 2000, atingând valoarea de 90,8% la finele lunii august 2013. În acest context, este de arătat că, din totalul de 41 de instituții de credit active în 2013 pe piața românească, un număr de 36 erau cu capital majoritar străin (din care 9 sucursale ale unor instituții de credit care nu sunt persoane juridice române). Drept consecință, cota de piață a băncilor cu capital majoritar românesc s-a redus la 9,2% în august 2013, devenind inferioară cotei băncilor cu capital majoritar francez și grecesc (13,2% și respectiv 12,4%). Băncile cu capital majoritar austriac dețineau cea mai mare cotă de piață, în sistemul bancar românesc (38 la sută în august 2013).

Deși în ultimii ani s-a înregistrat o reducere a cotei de piață a primelor 5 bănci, acestea continuă să dețină o pondere semnificativă în total active, respectiv 54%. Se constată astfel o concentrare la nivelul pieței bancare, aspect indicat și de indicele Herfindahl-Hirschmann care continuă să înregistreze valori ridicate (834 puncte - august 2013), însă în condițiile unui trend descrescător. Același trend s-a manifestat și în cazul depozitelor, unde, în august 2013, primele 5 bănci din sistem (în funcție de mărimea activelor) dețineau 53,5% din depozitele atrase.

De subliniat că în România activează atât filialele unor grupuri de importanță sistemică globală precum (BRD) SocGen, UniCredit, Citigroup, RBS și ING, dar și bănci ce fac parte din grupuri financiare de importanță regională, precum băncile cu capital austriac și elen.

În ceea ce privește soliditatea sistemului bancar românesc, trebuie arătat că există un nivel confortabil de adecvare a capitalului la riscuri, situație care este și o consecință a măsurilor de reglementare și supraveghere prudențială adoptate de banca centrală odată cu începutul manifestării în România a efectelor crizei financiare internaționale, respectiv:

1. impunerea în procesul de supraveghere prudențială a unui prag de minim 10% pentru indicatorul de solvabilitate (față de nivelul de minim de 8 la sută, reglementat la nivel național și european), în cazul instituțiilor de credit considerate a avea un profil de risc ridicat, în scopul întăririi

capacității sistemului bancar de a face față șocurilor endogene precum și a celor exogene generate de cadrul macroeconomic național și internațional dificile;

2. introducerea filtrelor prudențiale, inclusiv la nivel individual, odată cu implementarea de către bănci a noilor standarde contabile IFRS ca bază a contabilității, având ca efect majorarea suplimentară a capacității fondurilor proprii de a absorbi pierderile din activitatea bancară și menținerea unor niveluri prudente ale indicatorului de solvabilitate.

În contextul măsurilor menționate mai sus, indicatorii utilizați pentru evaluarea gradului de adecvare a capitalului, calculați la nivelul sistemului bancar românesc, s-au menținut la niveluri ridicate, respectiv:

- indicatorul de solvabilitate s-a cifrat la 14,7 la sută în iunie 2013 (nivel similar celui din iunie 2012);
- rata fondurilor proprii de nivel 1 în funcție de riscul de credit a înregistrat un nivel ridicat (16,4 la sută în iunie 2013);
- rata fondurilor proprii de nivel 1, care ia în calcul cerința totală de capital (respectiv suma cerințelor pentru riscul de credit, riscul operațional, riscul de piață și riscul de decontare/livrare), a fost de 13,6 la sută în iunie 2013.

De subliniat că un nivel al ratei fondurilor proprii de nivel 1 apropiat de cel al indicatorului de solvabilitate, reflectă calitatea ridicată a fondurilor proprii aparținând băncilor persoane juridice române și capacitatea acestora de a face față eventualelor șocuri adverse.

Nivelul confortabil al indicatorilor de evaluare a gradului de adecvare a capitalului la riscuri consemnat de sistemul bancar românesc creează premise pentru implementarea corespunzătoare a cerințelor suplimentare de capital impuse de reglementările Basel III, cerințe ce urmează a fi aplicate gradual în România, până la finele anului 2018.

2. Banca centrală și arhitectura sistemului de supraveghere financiară din România

Sistemul de supraveghere funcțional în România, la data întocmirii prezentului studiu, poate fi considerat ca fiind un mix între abordarea sectorială (instituțională) și abordarea integrată. Tradițional, în România, supravegherea piețelor financiare a fost realizată de către autorități diferite, banca centrală fiind singura autoritate responsabilă cu supravegherea și reglementarea activității bancare. Pe lângă Banca Națională a României, au funcționat și alte autorități de supraveghere, specifice diferitelor piețe financiare, precum:

- Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M) - a asigurat supravegherea pieței instrumentelor și investițiilor financiare;
- Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (C.S.A) – a fost responsabilă cu supravegherea pieței asigurărilor;
- Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (C.S.S.P.) – a asigurat supravegherea sectorul pensiilor private.

În contextul recomandărilor Băncii Centrale Europene privind unificarea autorităților de supraveghere a piețelor financiare nebancaire, mai ales în statele în care adâncimea acestor piețe este mică, dar și ca urmare a crizei financiare care a obligat autoritățile competente să accelereze procesele de reformare și consolidare a sistemelor de supraveghere, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare, în România s-a înființat Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.), autoritate de supraveghere integrată ce are ca obiect de activitate reglementarea și supravegherea intermediarilor în instrumente financiare, organismelor de plasament colectiv, piețelor de instrumente financiare și depozitarului central, a operațiunilor de piață și a emitenților, asigurătorilor, reasuratorilor, intermediarilor în asigurări și reasigurări și a altor activități în legătură cu acestea, precum și activitatea sistemului de pensii private. De menționat că A.S.F s-a înființat, în fapt, prin preluarea fostelor entități C.N.V.M, C.S.A și C.S.S.P.

Înființarea în România a unei astfel de autorități, responsabilă cu supravegherea prudențială a pieței de capital, a sectorului asigurărilor și a sistemului de fonduri de pensii private, se încadrează într-o dinamică instituțională la nivel european. Diferența semnificativă față de abordarea integrată a supravegherii sistemului financiar, existentă la data analizei la nivelul unor țări din Uniunea Europeană, este aceea că piața bancară nu a fost inclusă în cadrul mecanismului respectiv.

În România, Banca centrală are competența exclusivă de autorizare și reglementare în domeniul bancar și este responsabilă cu supravegherea

prudențială a instituțiilor de credit, în scopul asigurării funcționării și viabilității sistemului bancar.

Evoluțiile din ultimii ani ale sistemului financiar românesc au făcut necesar ca autoritățile responsabile cu autorizarea, reglementarea, supravegherea și controlul piețelor componente ale sistemului financiar să conlucreze pentru a asigura transparența și integritatea acestuia, respectarea cadrului legal aplicabil, precum și lărgirea cadrului național de stabilitate financiară.

Cerințele Uniunii Europene referitoare la managementul crizelor financiare au impus cooperarea între autoritățile naționale de supraveghere a sistemului financiar, banca centrală și ministerul de finanțe, având ca obiectiv central schimbul de informații, precum și prevenirea, evaluarea și gestionarea potențialelor probleme cu impact sistemic. În vederea implementării acestor cerințe, la data de 31 iulie 2007, a fost semnat Acordul pentru cooperare în domeniul stabilității financiare și al gestionării crizelor financiare, acord în baza căruia a fost înființat Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară.

Membrii Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară au fost: Ministrul Finanțelor Publice, Guvernatorul Băncii Naționale a României, președinții celorlalte autorități de supraveghere financiară (autorități de supraveghere fuzionate) și Directorul executiv al Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.

Principalele atribuții ale Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară au vizat promovarea unui schimb de informații permanent și eficient între autoritățile responsabile cu reglementarea și supravegherea diferitelor sectoare ale sistemului financiar, Ministerul Finanțelor Publice și Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar, precum și evaluarea, prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de criză financiară la nivelul instituțiilor financiare individuale, al grupurilor financiare sau al pieței financiare în ansamblu.

De menționat că, urmare Recomandării Comitetului European pentru Risc Sistemic din 22 decembrie 2011 privind mandatul macroprudențial al autorităților naționale (CERS/2011/3), este necesar ca fiecare stat membru să desemneze o autoritate responsabilă cu aplicarea politicii macroprudențiale la nivelul sistemului financiar național. În contextul modificărilor de structură care au avut loc la nivelul sistemului de supraveghere financiară național, prin înființarea ASF, se află în stadiul de proiect legislativ Ordonanța de urgență a Guvernului privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național (proiectul a fost lansat în dezbatere publică 12.02.2014, proiectul de OUG privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național).

Se prevede astfel înființarea unui Comitet Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM) ca structură de cooperare interinstituțională, fără personalitate juridică, care urmărește asigurarea coordonării în domeniul supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național prin stabilirea politicii macroprudențiale și a instrumentelor adecvate pentru punerea în aplicare a acesteia. În cadrul comitetului se regăsesc autoritățile cu un rol substanțial în asigurarea stabilității financiare, respectiv BNR, ASF și Ministerul Finanțelor

---

Publice. Structura organizațională a CNSM va cuprinde Consiliul general, Comitetul tehnic privind riscul sistemic, Comitetul tehnic privind gestiunea crizelor financiare și Secretariatul CNSM, asigurat de BNR.

Obiectivul fundamental al acestui comitet este de a contribui la salvagardarea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista șocurilor și prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând pe această cale o contribuție sustenabilă a sectorului financiar la creșterea economică. În îndeplinirea acestui obiectiv este asigurată independența funcțională a comitetului, în sensul că acesta nu poate primi instrucțiuni din partea altor entități publice sau private.

Atribuțiile CNSM privesc: identificarea, monitorizarea și evaluarea riscurilor sistemice; identificarea instituțiilor financiare și a structurilor sistemului financiar relevante din punct de vedere sistemic; elaborarea strategiei privind politica macroprudențială; emiterea de recomandări și avertizări în vederea prevenirii sau diminuării riscurilor sistemice; monitorizarea implementării recomandărilor emise de CERS sau de CNSM și a măsurilor adoptate de autoritățile naționale ca urmare a recomandărilor și avertizărilor emise de acestea.

3. Supravegherea bancară în România; Rolul Băncii Naționale a României

3.1. Cadrul general de supraveghere a instituțiilor de credit

Deși, România este stat membru al Uniunii Europene, din punct de vedere structural, sectorul financiar prezintă încă trăsături specifice unei economii emergente, în ansamblul căreia sistemul bancar deține de departe o pondere majoritară. Principala vulnerabilitate a unei astfel de economii rezidă în lipsa unei capacități adecvate de a diminua efectele adverse ale unei crize financiare, aspect care derivă tocmai din subdezvoltarea și dezechilibrele existente între diferite structuri economice și financiare. Se poate explica astfel, de ce gestionarea defectuoasă a riscurilor ce se manifestă la nivelul sistemului bancar va impacta sever ansamblul sectorului financiar. Concluzionez în acest sens, cu importanța eficienței supravegherii bancare pentru fiecare dintre componentele sistemului financiar, precum și cu rolul predominant pe care supravegherea bancară îl are în asigurarea stabilității financiare.

În contextul celor menționate mai sus, în opinia mea, rezidă temeiul care a stat la baza menținerii rolului Băncii Naționale a României de supraveghetor al pieței bancare, respectiv neintegrarea acestei activități la nivelul Autorității de Supraveghere Financiară, dar și rolul de monitorizare a stabilității financiare.

În conformitate cu prevederile art.2 alin.2 lit.b din Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările și completările ulterioare, banca centrală asigură „*autorizarea, reglementarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, promovarea și monitorizarea bunei funcționări a sistemelor de plăți pentru asigurarea stabilității financiare*”. De asemenea, în temeiul articolului nr.25 „*Reglementarea, autorizarea și supravegherea prudențială*” din legea menționată mai sus, Banca Națională a României are competența exclusivă de autorizare a instituțiilor de credit și răspunde de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit pe care le-a autorizat să opereze în România, în conformitate cu prevederile legislației privind activitatea bancară în vigoare.

Pentru asigurarea funcționării și viabilității sistemului bancar, Banca Națională a României este împuternicită:

- a) să emită reglementări, să ia măsuri pentru impunerea respectării acestora și să aplice sancțiunile legale în cazurile de nerespectare;

b) să controleze și să verifice, pe baza raportărilor primite și prin inspecții la fața locului, registrele, conturile și orice alte documente ale instituțiilor de credit autorizate, pe care le consideră necesare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare, a asigurat transpunerea și implementarea în legislația națională a Directivei nr.2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de către instituțiile de credit și a Directivei nr.2006/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2006 privind adecvarea capitalului firmelor de investiții și instituțiilor de credit. S-au reglementat astfel: condițiile de acces la activitatea bancară și de desfășurare a acesteia pe teritoriul României, supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a societăților de servicii de investiții financiare și supravegherea sistemelor de plăți și a sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare.

În conformitate cu prevederile ordonanței de urgență menționate mai sus, arătăm următoarele:

- Banca Națională a României acordă autorizație unei instituții de credit. De altfel, banca centrală stabilește prin reglementări, și notifică Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene, condițiile în care poate acorda autorizație unei instituții de credit și documentația care trebuie să însoțească cererea pentru obținerea autorizației.
- Banca Națională a României aprobă, înainte de începerea exercitării responsabilităților, membrii consiliului de administrație și directorii sau, după caz, membrii consiliului de supraveghere și ai directoratului unei instituții de credit, precum și persoanele desemnate să asigure conducerea structurilor care privesc activitățile de administrare și control al riscurilor, audit intern, conformitate, trezorerie, creditare, precum și orice alte activități care pot expune instituția de credit unor riscuri semnificative. De menționat că aceștia trebuie să dispună de o bună reputație și experiență adecvată naturii, extinderii și complexității activității instituției de credit și responsabilităților încredințate și trebuie să își desfășoare activitatea în conformitate cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase.
- Banca Națională a României asigură supravegherea prudențială a instituțiilor de credit persoane juridice române, inclusiv a sucursalelor acestora înființate în alte state membre ori în state terțe, prin stabilirea unor norme și indicatori de prudență bancară și urmărirea respectării acestora și a altor cerințe prevăzute de lege și de reglementările aplicabile, atât la nivel individual, cât și la nivel consolidat sau sub-consolidat, după caz, în vederea prevenirii și limitării riscurilor specifice activității bancare. **Obiectivul fundamenta este protejarea intereselor deponenților și asigurarea stabilității și viabilității întregului sistem bancar,**
- instituțiile de credit, persoane juridice române, sunt obligate să raporteze Băncii Naționale a României datele și informațiile necesare pentru

evaluarea respectării cadrului prudential și legal în vigoare, la termenele și în forma stabilite de Banca Națională a României.

- Banca Națională a României asigură verificarea cadrului de administrare, a strategiilor, proceselor și mecanismelor implementate de fiecare instituție de credit, persoană juridică română, și realizează propria evaluare a riscurilor la care instituția de credit este sau poate fi expusă. Pe baza verificării și evaluării efectuate, Banca Națională a României determină în ce măsură cadrul de administrare, strategiile, procesele și mecanismele implementate de instituția de credit, persoană juridică română, și fondurile proprii deținute de aceasta asigură o administrare prudentă și o acoperire adecvată a riscurilor în raport cu profilul de risc al instituției de credit. Urmărirea respectării de către instituțiile de credit, persoane juridice române, a cerințelor de natură prudentială și a altor cerințe legale, se realizează atât pe baza raportărilor transmise de instituțiile de credit, cât și prin verificări la fața locului desfășurate la sediul instituțiilor de credit și al sucursalelor acestora din țară și din străinătate. Verificările la fața locului se efectuează de către personalul Băncii Naționale a României, împuternicit în acest sens, sau de către auditori financiari sau experți numiți de autoritatea de supraveghere.

Subliniez că Banca Națională a României stabilește frecvența și gradul de detaliere a verificărilor și evaluărilor, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, respectiv având în vedere mărimea, importanța sistemică, natura, extinderea și complexitatea activităților desfășurate de fiecare instituție de credit, persoană juridică română.

De menționat că, în baza evaluărilor și verificărilor efectuate, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de supraveghere, poate face recomandări instituției de credit în vederea adoptării de măsuri corespunzătoare pentru îmbunătățirea cadrului de administrare, a strategiilor, proceselor și mecanismelor implementate, pentru asigurarea unei organizări adecvate a activității desfășurate ori pentru restabilirea sau susținerea situației sale financiare, inclusiv în cazul constatării deteriorării indicatorilor financiari și de prudență ai acesteia. Instituția de credit trebuie să comunice Băncii Naționale a României măsurile întreprinse, în termenele stabilite de aceasta.

Independent de formularea unor recomandări, Banca Națională a României poate dispune măsuri de supraveghere și/sau aplicarea de sancțiuni. Astfel, în situația în care orice instituție de credit, persoană juridică română, nu respectă cerințele prevăzute în legislația bancară în vigoare, în reglementările ori în alte acte emise în aplicarea acesteia sau nu dă curs unei recomandări, Banca Națională a României poate să dispună, fără a se limita la acestea, următoarele măsuri:

- a) să oblige instituția de credit să dispună de fonduri proprii la un nivel mai mare decât cel prevăzut de reglementările prudenciale. De menționat că fondurile proprii ale băncilor trebuie să se situeze în permanență cel puțin la nivelul cerințelor de capital stabilite pentru acoperirea, după caz, a riscului de credit, inclusiv a riscului de credit al contrapartidei, a riscului de

-
- diminuare a valorii creanței, a riscului de poziție, a riscului de decontare/livrare, a riscului valutar, a riscului de marfă și a riscului operațional;
- b) să solicite instituției de credit îmbunătățirea cadrului de administrare, a strategiilor, proceselor și mecanismelor implementate;
  - c) să solicite instituției de credit să aplice o politică specifică de provizionare sau un tratament specific al expunerilor din perspectiva cerințelor de fonduri proprii;
  - d) să restricționeze sau să limiteze activitatea, operațiunile sau rețeaua de sucursale ale instituției de credit, inclusiv prin retragerea aprobării acordate pentru înființarea sucursalelor din străinătate;
  - e) să solicite instituției de credit reducerea riscurilor aferente operațiunilor, produselor și/sau sistemelor acesteia;
  - f) să dispună instituției de credit limitarea componentei variabile a remunerației la un procentaj din veniturile totale nete, dacă nivelul acesteia nu este în concordanță cu menținerea unei baze de capital sănătoase;
  - g) să dispună instituției de credit să utilizeze profiturile nete pentru întărirea bazei de capital;
  - h) să dispună instituției de credit înlocuirea persoanelor desemnate să asigure conducerea sucursalelor instituției de credit;
  - i) să instituie supravegherea specială sau, după caz, administrarea specială asupra instituției de credit ori să dispună măsuri de stabilizare;
  - j) să limiteze participațiile calificate în entități financiare sau nefinanciare, situație în care instituția de credit este obligată la înstrăinarea acestora;
  - k) să dispună instituției de credit elaborarea și aprobarea unui plan de redresare a activității, care trebuie să detalieze măsurile și acțiunile ce vor fi întreprinse pentru a asigura administrarea adecvată a riscurilor la care este expusă instituția de credit și/sau pentru a înlătura deficiențele constatate în activitatea acesteia și care să stabilească termenul de implementare a respectivelor măsuri și acțiuni.

Banca Națională a României poate aplica sancțiuni, potrivit prevederilor ordonanței de urgență menționate mai sus, în cazurile în care constată că o instituție de credit, persoană juridică română, și/sau membrii consiliului de administrație și directorii sau, după caz, membrii consiliului de supraveghere și ai directoratului unei instituții de credit, precum și persoanele desemnate să asigure conducerea structurilor care privesc activitățile de administrare și control al riscurilor, audit intern, conformitate, trezorerie, creditare și orice alte activități care pot expune instituția de credit unor riscuri semnificative sau persoanele desemnate să asigure conducerea sucursalelor instituției de credit se fac vinovate de fapte precum:

- a) încălcarea unei prevederi a legislației bancare în vigoare, a reglementărilor emise în aplicarea acesteia ori a reglementărilor proprii ale instituțiilor de credit, respectiv a regulamentelor de directă aplicare adoptate la nivelul Uniunii Europene;
- b) nerespectarea măsurilor dispuse de Banca Națională a României;

- c) încălcarea oricărei condiții sau restricții prevăzute în autorizația acordată;
- d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, în scopul prezentării incorecte a poziției financiare sau expunerii instituției de credit;
- e) neraportarea, raportarea cu întârziere sau raportarea de date și informații eronate către Banca Națională a României.
- f) periclitarea credibilității și/sau viabilității instituției de credit prin administrarea necorespunzătoare a fondurilor.

În contextul în care instituția de credit/persoanele fizice ce dețin funcțiile menționate mai sus se face vinovate de faptele anterior prezentate, pot fi sancționate cu:

- a) avertisment scris;
- b) amendă aplicabilă instituției de credit, între 0,05% și 1% din capitalul social al acesteia;
- c) amendă între 1-6 salarii medii nete pe instituția de credit, conform situației salariale
- d) retragerea aprobării acordate persoanelor prevăzute;
- e) retragerea autorizației acordate instituției de credit.

- Banca Națională a României are în vedere, în exercitarea atribuțiilor sale generale de supraveghere prudențială, impactul potențial al deciziilor sale asupra stabilității sistemului financiar din toate celelalte state membre în cauză, în special în situații de urgență, pe baza informațiilor disponibile la momentul respectiv.
- supravegherea prudențială a instituțiilor de credit din România, care activează prin intermediul unor sucursale în alte state membre, se realizează de către Banca Națională a României în colaborare cu autoritățile competente din statele membre gazdă. Cadrul de colaborare asigură schimbul de informații referitoare la administrarea și la acționariatul instituției de credit, persoană juridică română, de natură să faciliteze supravegherea acesteia și evaluarea îndeplinirii condițiilor care au stat la baza autorizării, precum și schimbul de informații de natură să faciliteze verificarea pe o bază continuă a activității instituției de credit, în special în ceea ce privește, lichiditatea, solvabilitatea, schema de garantare a depozitelor, limitarea expunerilor mari, procedurile administrative și contabile și mecanismele de control intern. Verificarea activității sucursalelor înființate în alte state membre de către instituțiile de credit, persoane juridice române, se poate face prin verificări directe la sediul acestor sucursale, cu informarea prealabilă a autorităților competente din statele membre gazdă sau se poate solicita efectuarea verificării de către aceste autorități, cu participarea, după caz a reprezentanților Direcției Supraveghere.

Pentru supravegherea activității sucursalelor înființate în state terțe de instituțiile de credit, persoane juridice române, Banca Națională a României cooperează cu autoritățile competente din aceste state, în condițiile prevăzute prin acorduri de cooperare încheiate cu acestea.

3.2. Supravegherea pe bază consolidată

Supravegherea pe bază consolidată a unei instituții de credit, persoană juridică română, este exercitată de Banca Națională a României în următoarele situații:

- a) instituția de credit autorizată de Banca Națională a României este instituție de credit-mamă la nivelul României sau instituție de credit-mamă la nivelul Uniunii Europene;
- b) instituția de credit autorizată de Banca Națională a României are ca societate-mamă o societate financiară holding-mamă la nivelul României sau o societate financiară holding-mamă la nivelul Uniunii Europene, fără ca, în acest din urmă caz, societatea-mamă să mai aibă ca filiale alte instituții de credit în statele membre;
- c) instituția de credit autorizată de Banca Națională a României are ca societate-mamă, înființată în România, o societate financiară holding-mamă la nivelul României sau o societate financiară holding-mamă la nivelul Uniunii Europene și care este societate-mamă pentru cel puțin încă o instituție de credit autorizată într-un alt stat membru;
- d) există instituții de credit autorizate în două sau mai multe state membre, printre care și România, ce au ca societăți-mamă mai multe societăți financiare holding având sediul social în state membre diferite și există o instituție de credit filială în fiecare dintre aceste state, iar dintre aceste filiale, instituția de credit, persoană juridică română, are cel mai mare total al activului bilanțier;
- e) instituția de credit autorizată de Banca Națională a României are ca societate-mamă o societate financiară holding care este societate-mamă și pentru cel puțin o altă instituție de credit autorizată în oricare alt stat membru, niciuna dintre aceste instituții de credit nefiind autorizată în statul membru în care este înființată societatea financiară holding, iar instituția de credit autorizată în România are cel mai mare total al activului bilanțier; această instituție de credit este considerată, pentru scopurile supravegherii pe bază consolidată, instituție de credit controlată de către o societate financiară holding-mamă la nivelul Uniunii Europene.

De menționat că, în anumite cazuri, Banca Națională a României, de comun acord cu autoritățile competente din alte state membre, poate să desemneze o altă autoritate responsabilă cu exercitarea supravegherii pe bază consolidată.

Trebuie avut în vedere că reglementările legale în vigoare, impun ca instituțiile de credit, persoane juridice române, filiale în România, să fie supravegheate pe bază sub-consolidată de către Banca Națională a României, dacă ele însele sau societățile-mamă ale acestora, în cazul în care acestea sunt societăți financiare holding și supravegherea pe bază consolidată este exercitată de Banca Națională a României, au într-un stat terț o filială instituție de credit, instituție financiară sau societate de administrare a investițiilor sau dețin o participație în astfel de entități.

Banca Națională a României, în calitate de autoritate competentă cu supravegherea pe bază consolidată, solicită entităților incluse în aria de cuprindere a consolidării prudențiale, orice informații care ar putea fi relevante pentru scopul supravegherii pe bază consolidată a instituțiilor de credit, persoane juridice române. Entitățile, persoane juridice române, incluse în aria de cuprindere a consolidării prudențiale a unei instituții de credit, trebuie să furnizeze, la cerere, orice informații care ar putea fi relevante pentru scopurile supravegherii pe bază consolidată exercitate de Banca Națională a României sau de o autoritate competentă dintr-un alt stat membru. În cazul în care societatea-mamă și oricare dintre filialele acesteia, instituții de credit, sunt situate în state membre diferite, iar cel puțin una este persoană juridică română, Banca Națională a României comunică, în condiții de reciprocitate, autorităților competente din celelalte state membre toate informațiile relevante care pot permite sau facilita exercitarea supravegherii pe bază consolidată.

De asemenea, în conformitate cu cadrul legal în vigoare, dacă societatea-mamă are sediul pe teritoriul unui alt stat membru, iar Banca Națională a României exercită supravegherea pe bază consolidată, aceasta poate cere autorității competente din respectivul stat membru să solicite societății-mamă orice informații care ar putea fi relevante pentru scopurile supravegherii pe bază consolidată și să le transmită Băncii Naționale a României.

3.3. Proceduri speciale de supraveghere

Criza financiară a demonstrat că autoritățile competente nu au dispus de instrumente adecvate administrării situației băncilor aflate în dificultate, mai ales dacă avem în vedere efectele integrării semnificative a piețelor financiare. De altfel, pentru a menține în funcțiune servicii financiare esențiale pentru cetățeni și companii, guvernele au fost nevoite să injecteze bani publici în bănci și să emită garanții de stat la un nivel fără precedent. S-a evitat astfel falimentul a numeroase bănci, unele de dimensiuni și importanță considerabile, și implicit apariția unor dezechilibre semnificative la nivelul sistemului financiar și a economiilor în ansamblu. De asemenea, legislația generală a falimentului aplicată societăților bancare s-a dovedit, în multe cazuri, a fi ineficientă și prea lentă pentru a preveni crize financiare sistemice. Toate acestea au condus la accentuarea nevoi pentru conturarea și aplicarea unor regimuri speciale pentru soluționarea situației băncilor aflate în dificultate, numite „*regimuri speciale de rezoluție*”. Subliniem că și în România, în contextul general european, s-a procedat la revizuirea și completarea cadrului de rezoluție, astfel încât acesta să corespundă realităților existente la nivelul unui sistem bancar afectat de criza economică.

Procedurile speciale aplicate instituțiilor de credit aflate în dificultate sunt de asemenea reglementate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

1) Supravegherea specială

Banca Națională a României poate dispune instituirea măsurii de supraveghere specială asupra unei instituții de credit, persoană juridică română, pentru încălcarea legii sau a reglementărilor emise în aplicarea acesteia, constatată în urma verificărilor efectuate la fața locului și/sau a analizării raportărilor transmise de instituția de credit, precum și în cazul constatării unei situații financiare precare a acesteia, dacă nu hotărăște instituirea administrării speciale. Supravegherea specială se asigură printr-o comisie formată din maximum 7 specialiști din cadrul Băncii Naționale a României, cu următoarele atribuții:

- a) urmărirea modului în care consiliul de administrație și directorii instituției de credit ori, după caz, consiliul de supraveghere și directoratul acționează pentru stabilirea și aplicarea măsurilor necesare remedierii deficiențelor sau, după caz, a recomandărilor formulate sau a măsurilor dispuse de Banca Națională a României;
- b) suspendarea aplicării unor acte de decizie ale organelor sau persoanelor având atribuții de administrare și/sau de conducere a instituției de credit, care sunt contrare unei practici bancare prudente și sănătoase, cerințelor legii și reglementărilor emise în aplicarea acesteia ori care conduc la deteriorarea situației financiare a instituției de credit;
- c) formularea de solicitări privind modificarea/completarea cadrului de conducere, a strategiilor, proceselor și mecanismelor implementate de instituția de credit;
- d) limitarea și/sau suspendarea unor activități și operațiuni pe o anumită perioadă;
- e) orice alte măsuri considerate necesare pentru remedierea situației instituției de credit;
- f) formularea de propuneri către Banca Națională a României pentru dispunerea anumitor măsuri sau pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege, în situația în care consiliul de administrație sau directorii instituției de credit ori, după caz, consiliul de supraveghere și directoratul nu respectă măsurile dispuse de comisie.

Comisia de supraveghere specială, în cadrul procedurii de supraveghere specială, nu se substituie structurii de conducere a instituției de credit, în ceea ce privește conducerea activității și competența de a angaja legal banca. Totuși, trebuie avut în vedere că, în perioada exercitării supravegherii speciale, adunarea generală a acționarilor, consiliul de administrație și directorii instituției de credit ori, după caz, consiliul de supraveghere și directoratul nu pot hotărî măsuri contrare celor dispuse de comisia de supraveghere specială.

2) Administrarea specială

Banca Națională a României poate să hotărască instituirea administrării speciale asupra unei instituții de credit, persoană juridică română, dacă:

- a) instituirea măsurii de supraveghere specială nu a dat rezultate într-o perioadă de până la 3 luni;
- b) se constată sau este previzibilă o deteriorare semnificativă a indicatorilor prudențiali și de performanță financiară, de natură să pericliteze capacitatea instituției de credit de a respecta cerințele prudențiale, și acționarii nu au întreprins și/sau nu demonstrează că sunt în măsură să întreprindă, în timp util, demersurile necesare pentru remedierea situației;
- c) se constată deficiențe grave în administrarea și/sau conducerea instituției de credit sau încălcări grave și repetate ale dispozițiilor legii și/sau ale reglementărilor ori ale altor acte emise în aplicarea acesteia, care periclitează în mod grav interesele deponenților;
- d) instituția de credit nu a asigurat implementarea în totalitate și în termenele stabilite a unora sau a mai multora dintre măsurile dispuse față de aceasta, de autoritatea de supraveghere, situație care este de natură să pună în pericol lichiditatea instituției de credit și/sau nivelul adecvat al fondurilor proprii;
- e) operațiunile instituției de credit pun în pericol stabilitatea ori nivelul fondurilor proprii ale acesteia sau instituția de credit înregistrează o criză de lichiditate care e de natură să pericliteze interesele deponenților săi sau ale altor creditori;
- f) instituția de credit nu a prezentat, în termenul indicat de Banca Națională a României, un plan de redresare a activității sau Banca Națională a României a constatat că planul prezentat nu este fezabil ori că instituția de credit nu și-a îndeplinit, în termenele stabilite, angajamentele asumate printr-un asemenea plan ori că deficiențele constatate legate de lichiditatea sau de nivelul fondurilor proprii ale instituției de credit nu pot fi înlăturate printr-un plan de redresare;
- g) instituirea administrării speciale este solicitată în mod justificat de consiliul de administrație sau, după caz, de consiliul de supraveghere ori de către adunarea generală a acționarilor;
- h) Banca Națională a României a declarat indisponibile depozitele instituției de credit, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr.39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, subliniez că dacă fondurile proprii ale unei instituții de credit se situează la un nivel care nu depășește 75% din nivelul minim al cerințelor de capital calculate potrivit reglementărilor prudențiale, Banca Națională a României este obligată să instituie administrarea specială, cu excepția cazurilor în care hotărâște fie adoptarea unor măsuri de stabilizare, fie retragerea autorizației, cu sesizarea instanței competente pentru deschiderea procedurii falimentului.

Banca Națională a României decide, concomitent cu măsura instituirii administrării speciale, și cu privire la următoarele:

- a) retragerea aprobărilor acordate persoanelor care exercită responsabilități de administrare și/sau de conducere în instituția de credit;
- b) retragerea aprobării auditorului financiar al instituției de credit;

- c) suspendarea drepturilor de vot ale acționarilor care dețin participații calificate în instituția de credit.

Măsura administrării speciale vizează inclusiv activitatea sucursalelor din străinătate ale instituției de credit.

Pentru exercitarea atribuțiilor administratorului special, Banca Națională a României poate desemna una sau mai multe persoane fizice ori o persoană juridică, care poate fi Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar. Pe perioada administrării speciale, mandatul consiliului de administrație și al directorilor sau, după caz, al consiliului de supraveghere și al directoratului încetează, administratorul special preluând integral atribuțiile de administrare și de conducere a instituției de credit.

3) Măsuri de stabilizare

Banca Națională a României poate hotărî, ca o alternativă la administrarea specială a unei instituții de credit pentru care s-a dispus suspendarea drepturilor de vot în privința acționariatului care deține controlul asupra instituției de credit respective, în contextul în care există o amenințare la adresa stabilității financiare, aplicarea uneia dintre măsurile de stabilizare, menționate mai jos:

- a) transferul total sau parțial de active și pasive ale unei instituții de credit către una ori mai multe instituții eligibile;
- b) implicarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar în calitate de administrator delegat și, după caz, de acționar, dacă anterior s-a dispus măsura suspendării drepturilor de vot în privința acționariatului care deține controlul asupra instituției de credit respective;
- c) transferul de active și pasive de la o instituție de credit către o bancă-punte care se constituie în acest scop.

De menționat că în cazul în care s-a decis aplicarea uneia dintre măsurile de stabilizare de mai sus, mandatul persoanelor care asigură administrarea și/sau conducerea instituției de credit încetează de la data la care hotărârea Băncii Naționale a României este comunicată instituției de credit, atribuțiile de administrare și de conducere a acesteia fiind preluate de administratorul delegat desemnat prin hotărârea Băncii Naționale a României de adoptare a unei măsuri de stabilizare

4. Metode și instrumente de supraveghere folosite în România

Obiectivul fundamental al unei autorității de supraveghere este acela de a preveni riscul sistemic prin promovarea unei supravegheri bancare eficiente care să asigure realizarea stabilității și viabilității întregului sistem bancar. În vederea îndeplinirii acestui obiectiv, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de supraveghere a sistemului bancar, utilizează o serie de instrumente și abordări, dintre care menționăm: Sistemului Uniform de Evaluare – CAAMPL, SREP, Testele de rezistență (stress testele).

4.1. Sistemul Uniform de Evaluare – CAAMPL

Sistemul reprezintă un instrument eficient de lucru pentru evaluarea instituțiilor bancare în scopul identificării, într-o fază incipientă, a acelor bănci care sunt ineficiente sub aspect financiar și operațional sau manifestă trenduri adverse, solicitând din partea autorității de supraveghere o atenție sporită.

Acesta impune evaluarea a șase componente care reflectă într-o manieră uniformă și cuprinzătoare performanțele unei bănci, în conformitate cu legislația și reglementările bancare în vigoare. Componentele evaluate în cadrul acestui sistem sunt următoarele:

- 1) - adecvarea capitalului (C)
- 2) - calitatea acționariatului (A)
- 3) - calitatea activelor (A)
- 4) - management (M)
- 5) - profitabilitate (P)
- 6) - lichiditate (L)

De menționat că, fiecare din cele șase componente, este evaluată pe o scară de valori cuprinsă între 1 și 5, astfel încât 1 reprezintă cel mai performant nivel, iar 5 cel mai scăzut. Patru din cele șase componente (C – adecvarea capitalului, A – calitatea activelor, P – profitabilitate și L - lichiditate) sunt analizate în funcție de o gamă de indicatori, pentru care sunt stabilite cinci intervale și cinci ratinguri corespunzătoare acestora. Subliniez că intervalele valorice sunt stabilite pornind de la standardele internaționale în materie și de la condițiile specifice sistemului bancar românesc. Baza de calcul a indicatorilor ce definesc cele patru componente o reprezintă raportările financiare FINREP și prudențiale COREP, la nivel individual, transmise lunar de bănci.

În timpul acțiunilor de inspecție on site analiza se evaluează celelalte două componente (elemente preponderent de ordin calitativ), respectiv calitatea acționariatului - A și managementul - M, care contribuie în mod direct la stabilirea profilului de risc al băncilor, precum și la aprecierea conformanței cu cerințele prudențiale.

Evaluarea celor șase componente specifice de performanță (CAAMPL) reprezintă fundament pentru stabilirea ratingului compus, ce presupune de asemenea acordarea unui punctaj de la 1 la 5. O condiție importantă care este luată în calculul ratingului compus este ca în cazul în care cel puțin una dintre componente a fost evaluată în rating 5, ratingul compus atribuit băncii să nu poată fi unul superior (1 sau 2).

Fiecare bancă primește câte un rating pentru fiecare indicator de analiză, pentru fiecare componentă CAAMPL și în final un rating compus și un scor final ce reprezintă punctajul total acordat indicatorilor ce definesc elementele CAAMPL.

Ratingurile aferente componentelor CAAMPL sunt periodic actualizate în urma acțiunilor de inspecție la sediul băncilor. Pe baza datelor agregate ale indicatorilor economico-financiar și de prudență bancară se stabilește un rating compus pentru sistemul bancar.

4.2. Procesul de evaluare și verificare efectuat de supraveghere (SREP)

Banca Națională a României, în aplicarea atribuțiilor pe linia supravegherii instituțiilor de credit asigură verificarea procesului intern de evaluare a adecvării capitalului instituțiilor de credit la riscuri (ICAAP). Procesul de verificare a ICAAP este integrat în procesul de verificare și analiză desfășurat de autoritatea de supraveghere (SREP).

O bancă este de așteptat să-și mențină un capital corespunzător, în raport cu natura și profilul de risc, precum și cu capacitatea structurii de conducere de a identifica, măsura, agrega și monitoriza în mod adecvat riscurile, precum și dezvoltarea și utilizarea unor sisteme solide de administrare a riscurilor.

Pentru stabilirea gradului de adecvare a capitalului se are în vedere efectul riscurilor la care este expusă asupra condiției financiare a băncii. Tipurile și mărimea riscurilor, în activitatea băncii, determină în ce măsură capitalul ar trebui să se situeze deasupra nivelului minim impus de reglementări pentru a face față unor consecințe nedorite.

Abordarea dezvoltată la nivelul Direcției Supraveghere în acest sens reprezintă în fapt o implementare a Ghidului CEBS (EBA) privind evaluarea comună a elementelor acoperite de Procesul de evaluare și verificare efectuat de supraveghere (SREP) și decizia comună privind adecvarea capitalului în cadrul grupurilor transfrontaliere (GL 39).

Dezvoltarea și aplicarea ICAAP reprezintă responsabilitatea individuală a instituției de credit, în mod particular a structurii de conducere. Aceasta trebuie să

asigure că managementul capitalului intern este parte integrantă a managementului riscului și că acesta validează obiectivele generale ale sistemului și domeniul de aplicare în ceea ce privește activitățile și riscurile acoperite.

Banca Națională a României verifică dacă procesele stabilite de instituțiile de credit și modul în care sunt utilizate acestea sunt în concordanță cu prevederile reglementărilor legale aplicabile.

Domeniul de aplicare a ICAAP dezvoltat de instituții trebuie să acopere toate riscurile semnificative la care sunt sau ar putea fi expuse. Acesta include:

- riscurile din Pilonul 1 (riscul de credit, riscul de piață și riscul operațional);
- riscurile care nu sunt acoperite în totalitate de Pilonul 1 (de ex. riscul rezidual rezultând din utilizarea tehnicilor de diminuare a riscului);
- alte riscuri (de ex. riscul de concentrare, riscul ratei dobânzii din afara portofoliului de tranzacționare și riscul de lichiditate); și
- riscurile exogene rezultând din mediul economic al instituției.

ICAAP stabilit de instituții trebuie să aibă și o dimensiune previzională: poate fi utilizat în alocarea capitalului către diferite linii de afacere, în procesul de aprobare a creditelor și, mai general, în decizia privind extinderea activității sau stabilirea strategiei pe termen lung a instituției.

Metodele de evaluare a adecvării capitalului intern, aplicate de autoritatea de supraveghere, pot varia în funcție de mărimea și gradul de sofisticare a instituției. Procesul de evaluare se poate baza pe cerințele de reglementare din Pilonul 1, completate cu o analiză calitativă a riscurilor semnificative neincluse în raportul de solvabilitate (de exemplu, riscul de lichiditate). Pentru grupurile mari, pot fi utilizate abordări mai sofisticate, cum ar fi măsurarea capitalului economic prin încorporarea corelațiilor dintre factorii de risc.

Verificarea procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri al unei instituții de credit se bazează pe similitudinile și diferențele între rezultatul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și cerințele de capital reglementate de Banca Națională a României.

Rezultatele și concluziile verificării procesului intern de evaluare a adecvării capitalului instituției de credit la riscuri trebuie să fie luate în considerare la impunerea unor cerințe suplimentare de capital.

4.3. Testele de rezistență

Testul de stress reprezintă o modalitate de evaluare a situației financiare a unei bănci, în cazul concretizării unui/unor evenimente de risc severe (dar plauzibile), care pot afecta performanța financiară, volumul capitalurilor și chiar existența acesteia (Bank of International Settlements, 2009). Modelele macroeconomice de testare la stres, utilizate în cadrul Băncii Naționale a României, sunt în fapt instrumente de supraveghere atât la nivel microprudențial, dar mai ales macroprudențial, care permit calcularea impactului simultan al șocurilor macroeconomice asupra solvabilității instituțiilor de credit, la nivel

---

individual, folosind diferiți factori de risc macroeconomic. Utilizarea unor astfel de modele permite estimarea costurilor de recapitalizare pentru fiecare instituție de credit.

În baza unei metodologii dezvoltate în cooperare cu FMI, BNR desfășoară periodic exerciții de testare la stres a gradului de adecvare a capitalului instituțiilor de credit. În urma simulărilor, sunt identificate vulnerabilități care ar putea conduce la apariția unor perturbări în cadrul sectorului bancar, în ipoteza materializării unor scenarii macroeconomice adverse. Scopul simulărilor este acela de a preveni acumularea unor riscuri sistemice, în eventualitatea în care factorii de risc considerați cunosc evoluții nefavorabile. În cadrul exercițiilor, se estimează rezultatele financiare obținute de bănci conform scenariilor analizate, respectiv necesarul de capital adițional în vederea acoperirii pierderilor conform scenariilor, în vederea restabilirii indicatorului de adecvare a capitalului la nivelul minim reglementat pentru toate instituțiile de credit.

5. Concluzii

Experiența de până acum a în ceea ce privește funcționarea diverselor sisteme de supraveghere în Uniunea Europeană nu permite tragerea unor concluzii clare asupra superiorității unei abordări în raport cu alta. Implicat nu putem concluziona dacă modul de organizare a sistemului de supraveghere financiară în România asigură maximum de eficiență, în raport cu celelalte abordări potențiale. Există teorii care susțin necesitatea separării celor două funcții: cea de politică monetară și cea de stabilitate financiară, soluție pentru rezolvarea unei așa zise probleme în politica economică, și anume riscul ca politica monetară să fie subjugată de considerente de asistare financiară a unor bănci aflate în dificultate. Dar este unanim recunoscut că supravegherea macroprudențială nu poate fi relocată de la o bancă centrală.

Bibliografie

1. Hennie van Greuning, Sonja Brajovic Bratanovic - Analyzing Banking Risk A Framework for Assessing Corporate Governance and Risk Management, The International Bank for Reconstruction and Development/THE WORLD BANK, 2009;
2. European Central Bank, "The European Regulatory and Supervisory Framework: The views of the ECB", Trichet, J.-C., 2008 EUROFI Conference, Nice, 11 September, 2008;
3. Mugur Isărescu, Reflecții economice, Editura Expert, București, 2006, vol. II;
4. http://ec.europa.eu/romania/news/06062012_masuri_gestionare_criza_ro.htm;
5. Banca Națională a României - Raport asupra stabilității financiare 2013;
6. Regulamentul Băncii Naționale a României nr.18/2009 privind cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare a activității acestora, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările și completările ulterioare;
8. Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare;
9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Codul seriei

Codul volumului

